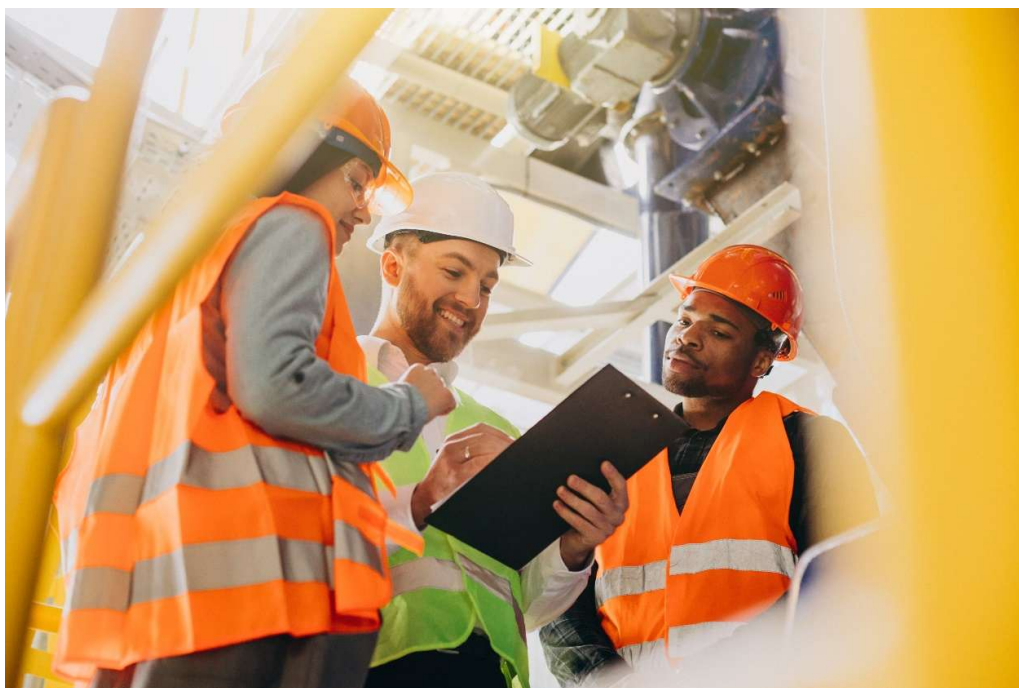

**Aktsomhetsvurdering for ansvarlig næringsliv
for perioden 2026/2027**

Innhold

1. Innledning.....	2
2. Nøkkelinformasjon om RENAS, per 20.05.2026	2
3. Organisering og drift	4
3.1. Virksomheten.....	4
3.2. Vår verdikjede.....	4
3.3. Styringsverktøy og retningslinjer	6
4. Kartlegging.....	7
4.1. Introduksjon.....	7
4.2. Operatører	7
4.3. Leverandører.....	8
4.4. Medlemmer	8
4.5. Kartlegging av verdikjeder for mineraler i EE	8
4.6. Stjeling og ulovlig eksport av EE-avfall.....	9
5. Tiltak	9
5.1. Interne rutiner	9
5.2. Oppdatere medlemskontrakten	9
5.3. Oppdatering i operatørkontraktene.....	10
5.4. Informasjonsarbeid.....	10
5.5. Jevnlig oppdatering av vurderingen	10
6. Signaturer	11

1. Innledning

Åpenhetsloven

Lov om virksomheters åpenhet og arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold (Åpenhetsloven) trådte i kraft 01.07.2022. RENAS har definert at vi kommer under lovens virkeområde som en større virksomhet hjemmehørende i Norge. Denne rapporten beskriver vår aktsomhetsvurdering relatert til profesjonell ansvarlighet, med særlig søkelys på arbeidsforhold, menneskerettigheter, etikk, miljøvern og arbeid mot kriminalitet.

Forankring i styret

På styremøte 27. oktober 2022 ble det slått fast at RENAS er omfattet av åpenhetsloven. Styret vedtok å forankre ansvarlighet i henhold til åpenhetsloven i virksomhetens retningslinjer og utpekte daglig leder til å følge opp arbeidet.

Dokumentet sist revidert 09.06.2026.

2. Nøkkelinformasjon om RENAS, per 20.05.2026

Navn	Organisasjonsnummer	Adresse
RENAS AS	979 191 391	Karenslyst Alle 9B, 0278 Oslo
Stiftelsesdato	Organisasjonsform	Selskapsform
07.08.1997	Aksjeselskap	Ideell organisasjon
Formål		
I enhver henseende å bidra til kostnadseffektive og konkurransenøytrale ordninger for å bistå nåværende og fremtidige medlemmer å oppfylle sine myndighetspålagte forpliktelser knyttet til utvidet produsentansvar. Selskapets virksomhet har for øvrig som formål å tilfredsstille de forutsetninger og krav som følger av relevante forskrifter for produsentansvar. Selskapet har ikke som formål å skaffe økonomisk resultat verken for selskapet eller til aksjonærene. Utbytte skal ikke utbetales. Eventuelle overskudd av selskapets drift skal benyttes til videreutvikling av selskapet og til fremme av dets formål.		
Omsetning 2025	Resultat 2025	Antall ansatte 01.06.2026
114,99 millioner	3,81 millioner	10

Styret per 20.05.2026

Navn	Rolle	Politisk eksponert person
Frank Jaegtnes	Styreleder	Nei
Arne Eik	Styremedlem	Nei
Maria Selsaas Fjogstad	Styremedlem	Nei
Geir Bjørnstad	Styremedlem	Nei
Vibeke Lærum	Styremedlem	Nei
Gaute Vestbøstad	Varamedlem	Nei
Jørn-Are Bergh	Varamedlem	Nei

Konsern og eierforhold

Eiere av RENAS AS:	Elektroforeningen (50%) Bransjeforeningen Elektro og Energi (50%)
RENAS AS eier:	Ambitus AS (100%)
	RENAS Batteri AS (100%)
	AS Batteriretur (100%)
Ambitus AS eier:	Circular Norway AS (100%)
	Redoit AS (60%)
	Madaster Services Norway AS (49%)
	Li-tech AS (17%)

3. Organisering og drift

3.1. Virksomheten

RENAS er et returselskap som ivaretar forpliktelsene til bedrifter med utvidet produsentansvar for elektriske og elektroniske (EE) produkter. RENAS tilbyr også produsentansvar for batterier og emballasje gjennom partneravtaler med Batteriretur og Grønt Punkt Norge.

Formålet med utvidet produsentansvar er å forebygge og redusere miljø- og helseproblemer som EE-avfall forårsaker. Produsentene og importørene av EE-produkter er forpliktet gjennom avfallsforskriften til å finansiere separat innsamling og utsortering av EE-avfall, forsvarlig behandling av materialer og komponenter som er farlig avfall, og bidra til høy grad av gjenvinning av øvrige deler av avfallet. Produsentene og importørene oppfyller denne forpliktelsen ved å være medlem av et godkjent returselskap for EE.

RENAS sitt formål er å drifte et nasjonalt system for innsamling, behandling og gjenvinning av EE-avfall iht. forskriftskravene på vegne av våre medlemsbedrifter.

3.2. Vår verdikjede

Medlemmene

RENAS utfører våre oppgaver på vegne av produsentene/importørene som har utvidet produsentansvar etter den norske avfallsforskriften. De bedriftene som er tilknyttet RENAS kaller vi for medlemmer, og vi hadde ca2500 medlemsbedrifter per 31.12.2024.

Som et kollektivt finansiert returselskap har vi plikt til å ta imot alle produsenter som ønsker å bli medlem hos oss og ikke diskriminere mellom dem.

Det har vært et ønske for innretningen for produsentansvar at man ved innføring av differensiert miljøgebyr kunne ha mulighet til å belønne produsenter som har produkter som møter visse kriterier for gjenvinnbarhet for eksempel. For EE har dette så langt ikke blitt innført da man erkjenner at de nasjonale produsentansvarssystemene ikke er best egnet til å påvirke hvordan internasjonale produsenter produserer sine produkter for et globalt marked. Størrelsen på miljøgebyret er også såpass lavt i utgangspunktet at en differensiering ikke vil utgjøre nok incentiv til endring. Mer effektivt er det da at EU nå ser på utvidelser av produktregelverkene og sertifiseringsordninger på europeisk nivå, og internasjonale forbudslister som ROHS og REACH, for å oppnå ønsket effekt.

Vi erkjenner dermed at vi har svært begrenset påvirkningsmulighet på hvordan våre medlemmer produserer sine produkter og driver sine selskaper. Det er også viktig å forstå at det ikke er noen direkte sammenheng mellom våre medlemmers produkter på det norske markedet, og det avfallet som RENAS samler inn og behandler. Vi samler inn den mengden avfall som representerer våre

medlemmers markedsandel innen overordnede produktgrupper, uavhengig av produsent eller modell av produktet som har blitt avfall.

Innsamlere og behandlingsanlegg

RENAS har ca 100 innsamleravtaler og avtale med 8 avfallsaktører som representerer ca 20 behandlingsanlegg. Vi inngår langsiktige kontrakter med disse bedriftene og har tett oppfølging av dem. Nettverket av innsamlere er bedrifter som er kompetente og godkjente for å håndtere EE-avfall. Behandlingsanleggene tilfredsstiller strenge krav og sertifiseringer relatert til oppbevaring, miljøsanering og behandling av EE-avfall og batterier.

Som en del av vår rapporteringsplikt til myndighetene har RENAS full oversikt over innsamlede og behandlede mengder fra operatørene, og kan dokumentere hvor avfallsfraksjonene har blitt behandlet videre, nasjonalt og i utlandet, helt til avfallsfasen opphører for materialene. Det vil si at de har fått en sluttbehandling og gått til enten materialgjenvinning, energiutnyttelse eller er sikkert deponert. Disse behandlingsveiene og sluttbehandlingen er godkjent av RENAS.

RENAS kan ha direkte og indirekte påvirkning på hvordan menneskerettigheter og arbeidsforhold håndteres i operatørenes organisasjoner og verdikjeder. Dette kan gjøres gjennom generelle og spesifikke krav og betingelser i kontraktene i kommende kontrakter. Vi har også jevnlig dialog med operatørene der dette er et av temaene som diskuteres.

RENAS som innkjøper

RENAS er isolert sett en liten administrasjon med 10 ansatte per 31.12.2025. Vi er en tjenesteleverandør uten egen operativ virksomhet. Våre innkjøp av varer og tjenester er dermed veldig begrenset, og stort sett utelukkende basert på norske leverandører.

Våre leverandører utenom operatørene er knyttet til merkantile tjenester som utvikling og drift av IT-systemer, kommunikasjon og juridisk bistand, samt at vi er leietaker i våre kontorlokaler. For disse vil RENAS ha delvis og indirekte påvirkning på håndtering av menneskerettigheter og arbeidsforhold gjennom leverandøravtalene.

RENAS er opptatt av å kunne påvirke til endring gjennom innkjøp, og har som en del av Skift-nettverket vært med å utvikle konseptet «Grønne innkjøp» med 10 prinsipper for innkjøp som gir en positiv påvirkning på klima, miljø og mennesker (gronneinnkjop.no).

RENAS som samfunnsaktør

Avfallsbransjen er en bransje med tydelige reguleringer innen forurensing og miljøpåvirkning. Arbeidsforhold og menneskerettigheter er godt ivaretatt gjennom norsk lov og rutiner på arbeidsplassene. Det har allikevel vært behov for bedre rutiner på noen områder, og vi har blant annet satt som forutsetning i våre kontrakter at det ikke gis kontant betaling for avfall eller metallskrap hos våre leverandører. Dette for å gjøre det vanskeligere å omsette stjålet avfall og hindre annen økonomisk kriminalitet.

Vårt arbeid mot stjeling av EE-avfall er motivert av bevisene på at dette avfallet, når det går ut av landet, ofte havner i land med mangelfulle systemer for forsvarlig håndtering av farlig avfall, med negativ påvirkning på mennesker og miljø.

Videre har vi over tid jobbet for at så mange av våre behandlingsveier som mulig skal være lokale. Dette gjør prosesser og arbeidsforhold lettere å kontrollere og reduserer transport. Det aller meste av avfallet i vårt system behandles i Norge og Sverige, med sluttbehandling innenfor Nord-Europa for tilnærmet hele volumet.

Vi har vært pådriverne for at Miljødirektoratet har opprettet en varslingstjeneste for ulovlige miljøforhold som utslipp og import eller salg av ulovlige produkter, <https://www.miljodirektoratet.no/om-oss/tips-og-varsler/>. Varsleren kan være anonym.

Vi jobber for standardisering og strengere krav til gjenvinning. Gjennom høringssvar, innspill og møter søker vi å påvirke myndigheter og politikere til å stille økte krav til gjenvinning av for eksempel kritiske råmaterialer. Gjenvinning av flere materialer vil ta ned presset på råvareuttak og er positivt for miljø og utslipp.

RENAS gjør også mye for å spre informasjon om disse temaene til bedrifter og befolkningen generelt gjennom våre kanaler, rapporter, møter og kampanjer.

3.3. Styringsverktøy og retningslinjer

Forretningsetikk

RENAS har et sett etiske retningslinjer som er gjennomgått med alle ansatte. Retningslinjene dekker hvordan vi forholder oss ansvarlige og rettferdige overfor medlemmer og samarbeidspartnere. De dekker områder som behandling av sensitiv informasjon, eierinteresser, tiltak mot bestikkelser og korrupsjon og for et godt arbeidsmiljø. De forplikter også medlemmene i styret.

Arbeidsforhold

Personalhåndboken til RENAS stadfester alminnelige arbeidstakerrettigheter og beskriver hvilke systemer og rutiner vi har på plass for lønn, ferie, forsikringer og HMS. Den spesifiserer også hvordan vi forholder oss til representasjon, reiser og gaver. I tillegg beskriver den medarbeiderutvikling, medarbeidersamtaler, helse og trivsel.

Styringssystem

RENAS har et overordnet styringssystem som dekker alle aspekter av driften, med fokus på kriteriene til miljøstyringssystemet ISO 14001. Systemet ivaretar ansvarsforhold, risikovurderinger, mål, avvikshåndtering og oppfølging.

Sertifiseringer

RENAS er sertifisert iht. ISO 14001 (Miljøledelse) og sertifisert og godkjent som returselskap for EE av Miljødirektoratet. Sertifiseringene gjennomgår årlig revisjon.

Rapportering

RENAS har et omfattende rapporteringsansvar som returselskap. Vi gjør rede for mengder satt på markedet, innsamlede mengder, behandling og utplukkede miljøgifter i rapporter til Miljødirektoratet, og holder dem oppdaterte på hvem som er våre medlemmer. Vi gjør også hovedpunktene fra denne rapporteringen tilgjengelig for medlemmer og andre interessenter i en årlig Miljørapport i både fysisk og digital versjon.

RENAS har identifisert hvilke av FNs bærekraftsmål som er relevante for oss, og vi har prioritert fokusområder hvor vi i vår virksomhet kan gjøre en forskjell. I tillegg rapporterer vi egne klimagassutslipp. Resultatene fra bærekraftarbeidet og klimarapporteringen er en del av den årlige Miljørapporten.

4. Kartlegging

4.1. Introduksjon

RENAS har gjort en overordnet kartlegging av egen drift og styringsverktøy som er redegjort for i kapittel 3, og en kartlegging av de aktørene vi samhandler med for å vurdere potensialet for at det kan være forhold som påvirker grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold negativt hos noen av disse.

4.2. Operatører

I arbeidet med aktsomhetsvurderingen har vi hatt mest fokus på å kartlegge vårt nettverk av operatører. De opererer tidvis med innleid arbeidskraft, deltids- eller sesongarbeidere og underleverandører i utlandet som gjør at vi har ansett det som særlig viktig for arbeid tilknyttet menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold å sørge for at vi har god oversikt over deres virksomhet.

Vi har systematisert vår informasjon om operatørene med oversikt over hvor de har virksomhet, hvem de handler med, hvilke land de handler med herunder om noen av disse er å anse som typiske risikoland. Vi har gjort en egenvurdering av hvor nær kjennskap vi har til verdikjeden, hvilke forhold som ivaretas av den formelle operatørkontrakten vi har med dem og hvor ofte vi følger dem opp med møter og fysiske besøk. Vi anser vår kjennskap til operatørene som meget god og oppfølgingen av dem er tett med hyppige møter, regelmessig besøk samt revisjoner.

Alle (8) operatører har i tillegg fått et spørreskjema, senest i mars 2026. Her har operatørene redegjort for sine egne aktsomhetsvurderinger, tiltak og rutiner.

Etter å ha gjennomgått svarene konkluderer vi med at det ikke foreligger noen kjente brudd relatert til menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Vi er også tilfredse med de

kontrollrutiner og oppfølging som er på plass hos operatørene. Vi vil likevel gjennomføre stikkprøvekontroller av utvalgte nedstrømsanlegg både i og utenfor Europa.

Det ble i april 2024 og 2025 tatt en gjennomgang med operatører angående avviksrutiner. Dette gir oss anledning til å få hendelser relatert til åpenhetsloven meldt inn. Det er per 30.04.2026 ikke meldt inn saker fra operatører som påvirker aktsomhetsvurderingen.

4.3. Leverandører

Vi har laget en oversikt over øvrige leverandører som RENAS kjøper produkter og tjenester fra. Samtlige av disse er norske selskaper eller selskap med norske kontorer. Dette, sammen med en evaluering av typen produkter og tjenester vi kjøper, gjør at vi anser risikoen for brudd på menneskerettigheter eller anstendige arbeidsforhold som svært lav og at det ikke er nødvendig med ytterligere oppfølging på nåværende tidspunkt.

4.4. Medlemmer

Det er kjente utfordringer knyttet til materialer og produksjon av elektriske produkter og batterier. Særlig kan produksjon av IKT-utstyr og batterier være basert på mineraler som utvinnes i land med høy risiko for menneskerettighetsbrudd og der handelen med mineralene kan bidra til væpnet konflikt, såkalte konfliktmineraler (OECD). Også innen produksjonen av mange komponenter til EE produkter, er risikoen høy for at det er problemer med arbeidstakerrettigheter i de aktuelle fabrikkene.

Som vi beskriver i gjennomgangen av vår verdikjede i punkt 3.2 over anser vi at vi har liten direkte påvirkning på våre medlemmers produksjon. Det kan allikevel være at vi kan bidra til oppmerksomhet om problemområder og oppfordre til endring ved å være eksplisitte på at vi forutsetter at medlemsbedriftene jobber etter hovedmålene i åpenhetsloven.

4.5. Kartlegging av verdikjeder for mineraler i EE

Etterspørselen etter materialene som er nødvendige for økt elektrifisering av samfunnet ventes å øke dramatisk. Samtidig har flere år med pandemi og krig i Europa bidratt til et helt nytt fokus på forsyningssikkerhet. RENAS laget i 2022 en rapport som kartlegger kritiske råmaterialer, markedene og verdikjedene for disse, samt til hvilken grad vi har fungerende gjenvinning for materialene.

Med større fokus på gjenvinning av flere typer materialer kan vi redusere etterspørselen etter nye, jomfruelige råvarer. Rapporten gjør det mulig å se hvilke forsyningskjeder som kan opprettes eller styrkes i vårt lokale marked, og hvilke materialer vi kan bedre eller opprette nye gjenvinningsmetoder for, for å styrke markedet for sekundærråvarer og gjenvinning.

RENAS har jobbet med næringsliv, organisasjoner og politikere for å øke bevisstheten rundt dette temaet og påvirke myndighetene til å sette nye krav til gjenvinning for å bedre norsk og europeisk forsyningssikkerhet og ressurseffektivitet.

4.6. Stjeling og ulovlig eksport av EE-avfall

Prosjektet «EE-avfall på avveie» ble startet høsten 2019 av returselskapene for EE i Norge; RENAS, Norsirk, Recipo og ERP Norway. Prosjektet ble avsluttet høsten 2022. Målet var å avdekke omfang av stjeling fra returpunkter, kartlegge aktørene som står bak og hva som skjer videre med EE-avfallet som stjeles.

Det er forbudt å ta utrangerte EE-produkter fra godkjente returpunkter, det er forbudt å eksportere avfall som produkter, og det er forbudt å eksportere miljøfarlig avfall til utviklingsland. Begrunnelsen er at slik virksomhet fører til økt utslipp av miljøgifter, lavere gjenvinningsgrad og bidrar til svart økonomi.

Prosjektet avdekket at det stjeles EE-avfall i relativt stort omfang fra særlig forhandlernes mottak over hele landet, som både omsettes nasjonalt og eksporteres. På bakgrunn av funnene utarbeidet vi en rekke anbefalte tiltak til både myndighetene og forhandlerne. Noen av disse har blitt tatt til følge, som bedre beskrivelse av hvordan mottak bør sikres og nye krav til skilting om at det er ulovlig å ta med EE-avfall fra mottak uten avtale. Problemet er allikevel på ingen måte borte.

Et oppfølgingsprosjekt ble etter forskriftsendringer utført sommeren 2023. Noen av forhandlerne ble fulgt opp høsten 2023 med resultater fra undersøkelsene.

5. Tiltak

5.1. Interne rutiner

Vi gjennomgikk våre etiske retningslinjer i 2025, neste gjennomgang er planlagt i 2027. Dette kommuniseres til de ansatte blant annet via intranett og mandagsmøter.

Personalhåndbok ligger på felles filområde, det lenkes til ulike tema fra intranett til personalhåndboken.

5.2. Oppdatere medlemskontrakten

RENAS erkjenner at vi har minimal påvirkning på hvordan våre medlemmer gjør sine anskaffelser eller produserer sine produkter. Vi har vurdert om krav til aktsomhetsvurdering ifølge åpenhetsloven skal inkluderes i medlemskontrakten, men konkludert med at det ikke er relevant.

5.3. Oppdatering i operatørkontraktene

Neste gang våre operatørkontrakter oppdateres vil være fra 1.1.2028. I disse vil vi vurdere å inkludere forsterkede krav til å drive forretningsvirksomhet i samsvar med FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (UNGP) og OECDs retningslinjer for ansvarlig næringsliv. Vi legger Direktoratet for forvaltning og økonomistyrings forslag til kontraktsvilkår for ivaretagelse av grunnleggende menneskerettigheter i leverandørkjeden til grunn.

5.4. Informasjonsarbeid

RENAS har som produsentansvarsselskap en informasjonsplikt overfor befolkningen. I forskriften er den begrenset til å informere om at EE-avfall inneholder farlige stoffer og ikke skal kastes sammen med annet avfall, og om retursystemet. Vi vil i kommende kampanjer og informasjon i større grad inkludere også de andre aspektene av ansvarlighet og hvordan det norske produsentansvarssystemet er med på å hindre negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø i et videre perspektiv.

Vi tar med det større samfunnsnytteperspektivet der det er naturlig. Som i vår kommunikasjon om sikkerhet og kritiske råmaterialer, og informasjon om lokal behandling.

5.5. 5.6 Revisjoner av operatører

RENAS gjennomfører årlig revisjoner av utvalgte operatører ut fra risikovurdering. Åpenhetsloven er et av flere tema i sjekklisten for disse kontrollene-

5.6. Jevnlig oppdatering av vurderingen

Denne redegjørelsen vil oppdateres innen 30. juni hvert år. Siste oppdatering 17. juni 2026.

6. Signaturer

Denne redegjørelsen er lest og godkjent av styret i RENAS AS, samt daglig leder.

Oslo 17. juni 2026

Frank Jægtnes
Styreleder

Arne Eik
Styremedlem

Vibeke Lærum
Styremedlem

Geir Bjørnstad
Styremedlem

Maria Selsaas Fjogstad
Styremedlem

Bjørn Arild Thon
Daglig leder

Be om informasjon

I tråd med Åpenhetsloven kan alle som ønsker be om informasjon om hvordan vi håndterer faktiske og mulige negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.

Benytt e-post: renas@renas.no eller send et brev til RENAS AS, Pb. 268 Skøyen, 0212 Oslo.

RENAS vil svare på slike informasjonskrav skriftlig, innen tre uker.